

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasanın 98. İktüzüğün 96 ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

G. Otlu
Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

İklim kriziyle mücadele, biyolojik çeşitliliğin korunması ve ekosistemlerin devamlılığı açısından hayati öneme sahip olan milyonlarca metrekarelik orman alanı, çeşitli gerekçelerle orman sınırları dışına çıkarılmaktadır.

19 Mayıs 2026 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile Artvin, Aydın, Balıkesir, Bingöl, Bursa, Denizli, Elazığ, Gümüşhane, Karabük, Kocaeli, Kütahya, Malatya, Mersin, Muğla, Rize, Sakarya, Samsun, Sinop, Şanlıurfa, Tokat, Trabzon, Uşak ve Zonguldak illerindeki yaklaşık 2 milyon metrekare orman alanı, 6831 sayılı Orman Kanunu'nun Ek 16. maddesi gereğince orman sınırları dışına çıkarılmıştır. 6831 sayılı Orman Kanunu'na 2018 yılında eklenen Ek 16. madde ile üzerinde yerleşim bulunan orman alanlarının orman sınırları dışına çıkarılması kolaylaştırılmıştır.

Orman Genel Müdürlüğü'nün 2025 yılı verilerine göre, orman yangınları nedeniyle 81 bin 473 hektar orman alanı zarar görmüştür. Bilim insanları ise toplam 53 milyon metrekare orman alanının Cumhurbaşkanı kararlarıyla orman sınırları dışına çıkarıldığını ve Ek 16. maddenin Anayasa'nın 169. maddesine açıkça aykırı olduğunu belirtmektedir. Ayrıca, maddede yer alan; "Cumhurbaşkanınca belirlenecek usul ve esaslara göre orman sınırları dışına çıkarılarak Hazine adına tescil edilen alanların iki katından az olmamak üzere, devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan veya Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar Orman Genel Müdürlüğü'ne orman tesis etmek amacıyla tahsis edilir" hükmünün etkin biçimde uygulanmadığına ve yeni orman alanlarının tahsis edilmediğine dikkat çekilmektedir.

Türkiye Ormancılar Derneği'nin "Türkiye Ormancılığı 2022: Türkiye'de Ormansızlaşma ve Orman Bozulması" raporuna göre, her yıl orman yangınlarıyla kaybedilen alanların dört katından fazlası; maden, enerji, turizm ve ulaşım gibi ormancılık dışı faaliyetlere yönelik tahsisler nedeniyle yok olmaktadır. Türkiye ayrıca, COP26 kapsamında açıklanan "Ormanlar ve Arazi Kullanımı Üzerine Glasgow Liderler Deklarasyonu"nu imzalayarak, 2030

yılına kadar orman kaybını ve arazi bozulmasını durdurma ve tersine çevirme taahhüdünde bulunmuştur.

Taraf olunan uluslararası sözleşmelere ve mevcut yasal düzenlemelere rağmen, ormansızlaşmaya ve arazi tahribatına yol açabilecek uygulamaların sürmesi kamuoyunda tepkilere neden olmaktadır. Küresel iklim krizi, orman yangınları ve Orman Kanunu, Maden Kanunu ile Turizmi Teşvik Kanunu'nda yapılan düzenlemeler sonucunda ormanlık alanların yapılaşmaya, enerji ve madencilik faaliyetlerine açılması, Türkiye'nin orman varlığını giderek azaltmaktadır. Anayasa'nın 169. maddesi, ormanların korunmasını, geliştirilmesini ve orman sahalarının genişletilmesi amacıyla gerekli kanunların çıkarılması ile tedbirlerin alınmasını devletin yükümlülüğü olarak düzenlemektedir. Buna karşın ormanlar; iklim değişikliği, kentleşme, doğal kaynakların aşırı kullanımı ve insan faaliyetleri nedeniyle giderek daha büyük tehditlerle karşı karşıya kalmaktadır. Biyolojik çeşitliliğin korunması, çölleşmeyle mücadele, su kıtlığının önlenmesi ve gıda güvenliğinin sağlanması gibi yaşamsal gereklilikler dikkate alınarak, orman sınırları dışına çıkarılmasına ilişkin kararların iptal edilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Artvin, Aydın, Balıkesir, Bingöl, Bursa, Denizli, Elazığ, Gümüşhane, Karabük, Kocaeli, Kütahya, Malatya, Mersin, Muğla, Rize, Sakarya, Samsun, Sinop, Şanlıurfa, Tokat, Trabzon, Uşak ve Zonguldak illerinde orman alanlarının orman sınırları dışına çıkarılmasına hangi usul ve esaslara göre karar verilmiştir? Bu kararlara dayanak teşkil eden bilimsel raporlar mevcut mudur, mevcut ise kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
- 2- Orman vasfı kaybının belirlenmesinde teknik incelemeler etkin bir şekilde yapılmakta mıdır?
- 3- Ormanlar üzerindeki yapılaşma baskısı, madencilik faaliyetleri, turizm tesisleri ve ekosistem kaybı dikkate alınarak Ek 16. madde kapsamında alınan kararların iptal edilmesine yönelik bir çalışma yapılacak mıdır?
- 4- 23 ilde orman alanlarının orman sınırları dışına çıkarılması sürecinde yerel yönetimlerle iş birliği yapılmış mıdır? Yerel yönetimler bu kararlar hakkında bilgilendirilmiş midir?
- 5- 23 ilde orman sınırları dışına çıkarılan alanların hangi amaçlarla değerlendirileceği belirlenmiş midir? Bu alanlarda hangi projelerin yapılması planlanmaktadır?
- 6- 23 ilde orman alanlarının rant amacıyla orman sınırları dışına çıkarıldığı yönündeki iddialara ilişkin Bakanlığınızın bir açıklaması olacak mıdır?

7- Orman sınırları dışına çıkarılan alanlardan ne kadar gelir elde edilmesi beklenmektedir? Son on yılda ormanlık alanlarda kurulan tesislerden elde edilen gelir ne kadardır?

8- Orman sınırları dışına çıkarılan alanlardaki yapılaşmanın ekosistem ve biyolojik çeşitlilik üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınızca bir araştırma yapılmış mıdır?

9- Bilim insanlarının, Orman Kanunu'nun Ek 16. maddesi kapsamında orman alanlarının orman sınırı dışına çıkarılmasına ilişkin kararların Anayasa'ya aykırı olduğu yönündeki görüşleri dikkate alınacak mıdır?

10- 6831 sayılı Orman Kanunu'nun Ek 16. maddesinin kaldırılmasına yönelik bir çalışma yapılacak mıdır?

11- 2018 yılından itibaren Cumhurbaşkanı kararıyla orman sınırları dışına çıkarılan toplam alan ne kadardır? Bu alanlarda hangi projeler uygulanmış veya planlanmıştır?